

v pozdrav, dasi se nismo več razločevali. Kdo ve, še koliko časa bi bila zrla v daljavo, ko bi me okoli pasu ne bil prijel Stanko, moj soprog. Hitro nama je minil čas in kmalu sva došla na postajo, od kamor je naju vlak peljal proti njegovemu domovju.

Bila sem srečna poleg svojega moža in tudi tukaj nama je potekal čas jako hitro. A tukaj, kakor, da bi me nekdo nagloma vzdramil iz sladkega spanja, pretreslo me je po vsem životu, ko mi zadoni na uho hripav glas: „Ljubljana!“ Ni čuda, da sem se skoro ustrašila, ko sem zaslišala ime onega mesta, kjer sem vžila toliko lepih ur.

Izstopivši pred gostilno in čakaje, da mi izvošček sname vse kovčege z voza, prišel je mimo druge strani najine kočije mahoma kakor prikazen — Davorin. Nabrala sem ustni v zaničljiv posmeh, ko me je pogledal, takó, da je mahoma obrnil oči v tla. Svojemu Stanku pa sem dejala: „Glej ga, gizdalina, o katerem sem mislila, da je Bog, oh, kako sem bila otročja.“

Nasmehnil se mi je Stanko takó ljubeznivo lepo...

Spomin ali posmeh*).

Dobrave pisan venčal je zmladletek,
Povsod življenje vel je žar njegov,
Srcé je tlelo nad, narava cvetek,
Ko zapustila svoj sem rodni krov.

V naročji spet sem rodne svoje hiše,
Po polji brije krivec, po bregih,
Z ledenim prstom zima cvetke riše
V spomin na okno mi, če ne v posmeh...

*) Pomlad.

Marica II.

Z Dolenjskega.

Jezik očistite peg, opilite gladko mu rujo,
Kar je najetega v njem, dajte sosedu nazaj.
Kinčite ga iz lastne moči, iz lastnega vira.
Jasno ko struna bo pel, zvonu enako donel.

Koseski.

Ko sem dobila „Večernice“ družbe sv. Mohorja za letošnje leto v rokø, ugajal mi je zelo spis „Slovenci, govorimo čisto slovenščino“ in zagledala tudi sestavo pokazanih in pravih besedi, sklenila sem takoj sestaviti tak spis za naše slovenske gospodinje, zlasti ker sem slišala večkrat tožiti jih, da ne morejo rabiti za gospodinjske reči, obleko, hišno orodje itd. pravih izrazov, ker jih ne vedó in tudi nimajo besednjakov, kjer bi si jih lahko poiskale in tako so primorane posluževati se nemških ali spakedranih besedi.

Da se torej temu vsaj nekoliko opomore, jim jih tukaj nekaj podajem z željo, da bi jih one ne čitale samo in morebiti tudi odobraval, ampak rabile in se jih tako privadile, da bi drugače niti govoriti ne mogle.

Torej narodnjakinje, pazite in navadite se lepo čisto slovenščino govoriti in to pa ne le očitno v kaki

družbi, ampak vedno tudi doma in zlasti pa s svojo deco, da se isti že v nežni mladosti vcepi ljubezen in spoštovanje do vašega slovenskega jezika.

Ahtati, paziti.	andoht, pobožnost.
ajmoht, obara.	anhenzelj, obesek.
ajnrihtenga, pohištvo.	antlja, obrisača (brisalka).
ajter, gnoj.	antvrh, rokodelstvo.
ajnzac, vložek.	antvrhar, rokodelec.
ajzenpon, železnica.	atrès, naslov.
aklih, izbirčen.	aufgabe, naloga (zadača).
almožna, miloščina.	aufgus, polivek, vroč poparek.
ama, dojilka.	auflauf, narastek.
	aufschlag (umšlag), zavih (zaviha).

Bagrl, voziček.	blajstift, svinčnik.
bal, ples.	blek, krpa.
bartihelj, podbradnica.	bognar, kolár.
beksel, menjica.	bog žegnaj, bog blagoslovi.
betvorlegen, predposteljica.	božji žlak, kap, mrtvoud.
birštna, ščetka.	bratpfane, pekla (peklača).
birt, krčmar.	britof, pokopališče.
	brustketna, prsnica.

Cagar, kazalec.	cimperman, tesar.
cagati, obupovati.	cimprati, tesati.
Cahen, znamenje.	cinast, kositren.
cahnati, risati.	coklo, zavirača.
cajnes, spričevalo.	copernik, čarovnik.
cajtenge, časniki, časopis.	cufati, skubsti,
capfenštrajh, mirozov.	eug, vlak.
cartljati, mehkužiti.	cuker, sladkor.
cegelc, list.	cušpajz, prikuha.
cerati, porabljati.	cviblati, dvomiti.
cimer, soba.	cvirn, sukanik (sukanec).
cimper, podstrešje.	

(Pride še.)

Prvo razočaranje.

Spisala Márica.

Bila sta bratranec in sestričina po materi. Sedela sta na klopi v sladkem molku in tihem šepetanju. Večer je bil prijeten, tih, dasi temán, kajti mali mesec se je skrtil, ko se je komaj pokazal. Pod njima na cesti je že utihnulo življenje in vrvenje ljudi ter ni se čulo družega nego žuborenje morskih valčkov; bijočih se ob skalovje. Sedela sta drug tik družega in dasi si nista pravila nič skrivnostnega, srčnega, govorila sta tiho ali sta pa molčala.

Njegova bližina je bila zánjo neizrecna sreča in v tej bližini bila bi najraje zatisnila oči in sanjala. Bila je tako mlada in neizkušena, uboga Stana! Bilo ji je vsega komaj šestnajst let!

Dasi ji on še zinil ni o ljubezni, vendar bila si je v svesti v dnu svojega srca, da jo ljubi; to je čitala

tako dobro v njegovih pogledih in v tolikih besedah, v katerih je izražal vso nežnost svojo do nje.

Onega večera bil je še posebno dvorljiv do nje.

Po precej dolgem molku, čutila je njegovo roko na svojej in zajedno šepetanje :

„Kako lepe sanje sanjam vsak dan, vsako uro, Stana moja ! Taka-le hišica najrajše seveda kje ob morji v njej pa moja sladka golobica in jaz Sedaj, ko mi po- višajo plačo, živela bodeva lahko brez skrbi in ne brez razveseljevanja. Gledišče, enkrat na leto potovanje, to si bodeva že lahko privoščila.“

Stisnil je med tem njeno roko v svoji, malo, drobno, otroško ročico, ki se je tresla, česar pa on ni zapazil v svojem razvnetju.

„Po letu bodeva tako sedela pred najino vilo in menila se, po zimi pa bodeva v topli sobi čitala, igrala, pela ! Povej, Stana, ne bode li to lepo, zavidanja vredno življenje ?“

Objel jo je v svojem ognji ter strastno pritisnil njeno otroško glavo na svoje prsi. Umolknila sta, ona je pa slonela še vedno in on je držal nje roko ter zrl v daljavo sanjavo, oh, takó sanjavo !

Tretji dan potem je odpotoval. Razjokala se je pred vsemi, ko je stopil v voz ter jo še z voza poljubil enkrat na belo čelo in blede ličici. Kričala je je za njim „Na svidanje!“ ko je zdrčal voz nizdol po cesti.

„Bog vé kedaj!“ odvrnil je on, pozdravlja je še enkrat predno je voz zavil za vogel.

Čez dva dni je že pričakovala pisma od njega, prinesli so res pa le listič za njene stariše, v katerem se lepo zahvaljuje za gostoljubnost in prijetno bivanje pri njih ter posebe še prav srčno pozdravlja svojo „malo, prelestno sestričino“.

Minevali so dnevi in minevali so tedni, a zanjo še ni došlo pismo.

Uboga Stana je trpela kakor vsa taka prav mlada, zaljubljena bitja. Z vsako pošto je pričakovala pisma, ko ga ni bilo s prvo, nadejala se je, da pride z drugo, ko ga ni bilo danes, pričakovala je je jutri — —

Naposled pa se je ohrabrila in napisala na svojem finem lističi :

„Pomniš li večer kak more šumjelo ?“ Ljubka, prijetna glasba bilo mi je nekđaj pluskanje valov ; ob bregu sem prerada sanjarila o svoji sreči, zdaj pa tod le žalujem in z máno, zdi se mi, da žalujejo valčki. Oni večer, ko si se takó razvnel, ko sem počivala v sladkih trenutkih na tvojih prsih, kakó si mi lepó opisoval najino lepo bodočnost, a sedaj o tebi ni sluha ! Zaspala bi najrajši in se ne vzbudila nikdar, nikdar več . . .“

Tik nje, svoje izvoljenke, zaročnice svoje, je sedel, ko mu je prišlo pismo v roke. Smehlja je se, dal je listič, njej, da je prečitala, potem pa je rekel :

„Uboga moja mala Stana, kdo bi bil to mislil ? Ko sem govoril o bodočnosti, mislil sem na te, biser moj in na svojo srečo poleg tebe. V svoji zaljubljeni duši sem mislil, da morajo vsi znati mojo srečo, no vidim, da Stana ni znala, revica, o tebi nič, otrok je . . .“

Pritisnil jo je nase tesneje, mnogo tesneje nego Stano, ki je uprav tedaj mislila nanj ter gledala sanjavo tija doli na morje lepi solčni zahod.

Ali meniš ?

Ali meniš, ptica drobna,

Da me k petju zvabiš zdaj,

Ko na lahnih se perotih

Bliža spet pomladni raj ?

Ali meniš, roža prva,

Da na prsi te pripnem

In kot nekđaj z nežnim cvetom

Med veselo mladež grem ?

Ne! — Saj ko te čujem, ptica,

Ko te, roža, gledam jaz,

Tožim — in z rokó zakrivam

Oroseli svoj obraz. —

Bridkega spoznanja zima

Strla mi je tisoč nad,

Nikdar več se ne povrne

Meni zlatih dnji pomlad.

Kristina.

Slovensko gospodinjstvo.

Slavno uredništvo ! Od časa do časa nameravam Vam pošiljati svoje misli o slovenskem gospodinjstvu, kakor se mi porajajo pri čistem opazovanju našega narodnega življenja. Ker je Vaš cenjeni list po večini svoje vsebine namenjen naobrazbi našega ženstva in razvitku istega pravic v prosepah slovenskega napredka, nadejam se, da vsprejmete to kar Vam podajem, blage volje, sama dobro vedé, da je gospodinjstvo temelj zdravemu življenju, tako v telesnem kakor v duševnem obziru. Pričenjam torej za danes s prvo točko :

I. Gospodinjske šole po deželi.

Navada je, da se prav mnogokrat vnamajo dolge debate in gojé gostobesedna razpravljanja o stvareh čisto male vrednosti, mej tem, ko se najvažnejša vprašanja puščajo v nemar, in se na nje skoro né misli.

Tako važno vprašanje, na koje se n. pr. pri nas na Slovenskem prav malo ali celo nič ne misli, bile bi gospodinjske šole po deželi. Vsakdo, ki pozna naše življenje, ve, da je naše gospodinjstvo v marsičem pomanjkljivo, in to vsled nedostatnosti vzgojevalnih sredstev, katerih potrebuje narod v toliki meri. Čudom se moramo čuditi da se naši *deželni zbori* prav nič ne brigajo za to točko, baš tako, kakor bi je ne trebalo v njihovem programu. In ravno ta točka je v stalnem programu *odličnih* narodov, kojih vodstvom je nemalo ležeče na vzgoji svojega ženstva zlasti v gospodinjskem obziru. No naš na-